

MEK - mobilnost, edukacija, komunikacija

Obični ljudi u meni vide nešto neobično jer sam slijep, a hodam sam, putujem, izlazim navečer s ekipom s faksa itd. A ja bih želio početi ovu priču kao običan mladi čovjek koji ima 22 godine i studira.

Znači, ja sam Antonio Vicković iz Zagreba, imam 22 godine, studiram filozofiju i pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, sviram gitaru i klavijature, volim sve što vole mladi, i da, slijep sam.

Sljepoća me je malo usporila i ograničila, ali me nije zaustavila. Posebna stavka u mom osamostaljivanju je projekt ICC razmjena mladih u čemu sudjelujem od 2014. godine kad sam prvi put kao srednjoškolac putovao u Rigu. No ovdje je važna 2018. Godina kad je Hrvatska bila domaćin toj specijaliziranoj međunarodnoj razmjeni mladih, i kad je taj događaj financijski poduprla i Agencija za mobilnost i programe EU kroz Erasmus+ bez čega bi taj zalogaj bio sasvim neprobavljiv.

Ali da ispričam po redu.

Još 2013. godine uključio sam se u rad udruge koja se bavi razvojem i primjenom nove tehnologije u svakodnevnom životu osoba s invaliditetom. To je Centar UP2DATE. Između ostalog, Centar UP2DATE je nacionalni koordinator za ICC u Hrvatskoj. To znači da je to organizacija koja vodi svake godine mlade oštećenog vida na međunarodni ljetni kamp osmišljen davne 1991. S ciljem osamostaljivanja i boljeg obrazovanja mladih s oštećenjima vida. Budući da sam i ja jedan od takvih, jako me zainteresirala ta tema i odlučio sam pokušati. Imao sam velika očekivanja, ali dobio sam puno više od toga.

ICC ljetna razmjena mladih funkcionira tako da se 10 dana održavaju radionice iz područja socijalnih vještina, informatičke pismenosti i komunikacije na engleskom jeziku, svake godine ICC razmjena je u nekoj drugoj zemlji, sudionici moraju biti samostalni jer na tu razmjenu ne mogu ići roditelji, braća i slična pratnja, nego svaka zemlja ima određen broj stručnjaka koji vode mlade oštećenog vida na put i oni su im podrška tijekom razmjene. Tko nije samostalan, tijekom ICC razmjene mora to postati ili neće moći pratiti tempo i sudjelovati u aktivnostima.

Ja sam prvi put bio sudionik ICC razmjene mladih oštećenog vida 2014. Godine i od tada sam napredovao u predavača na radionici što se dogodilo prošle godine kad je ICC razmjenu organizirao UP2DATE u Hrvatskoj.

Moj put ICC sudionika je te 2014. Počeo u Rigi kad sam bio jedan od dvojice mladih participanta iz Hrvatske. Financijske prilike nisu dozvoljavale veći broj sudionika, a za prvo sudjelovanje naše zemlje, možda je tako bilo i najjednostavnije. Nije to baš benigno: voditi tuđu djecu, mlade ljude koji se nekad zabavljaju do jutarnjih sati, i tako 10 dana, a još k tome slijepi mladi ljudi/djeca koji su pod posebnim povećalom i vlastite obitelji i društva uopće.

Ja sam krenuo na ICC razmjenu mladih sa željom da otputujem negdje gdje još nisam bio, da upoznam neke nove ljude, pogotovo ženskog spola, da malo vježbam konverzaciju na engleskom jeziku. To su bila moja očekivanja. I sve sam to dobio, doživio, ali i dodatne benefite. Npr. Naučio sam dosta novih detalja o korištenju nekih računalnih programa koji su mi pomogli u kasnijem školovanju jer programi za slijepu osobu nisu baš učestali ni jeftini i svako novo saznanje je i novo olakšanje i korak naprijed u samostalnosti i mogućnosti ostvarivanja svakodnevnih potreba, ali i obrazovnih i radnih zadataka. Neizmjereno je vrijedno upoznati druge ljude slične sebi, što u Hrvatskoj nisam imao priliku jer sam išao u redovne programe, a i upoznati ljude iz drugih zemalja znači čuti kako su neki problemi riješeni kod njih, koje su metode postizanja ciljeva i slično što je ogromno bogatstvo koje se ne može naučiti iz knjiga i prepričavanja, nego se mora doživjeti.

Nakon Latvije, toliko mi se sviđjelo sudjelovanje na ICC razmjeni mladih oštećenog vida, da sam se svojski potrudio zaslužiti biti sudionik i iduće godine, 2015. Kad se putovalo u Nizozemsku. I uspio sam. Tada nas je išlo više, raznih profila, različitih dobi, neki jako samostalni, neki uopće ne. Moram priznati da kad osvijestimo nečiju nesamostalnost, nerealni strah od nečega što svi drugi normalno obavljaju, to nam daje motivaciju za još više i bolje u vlastitom primjeru, ali mene je potaklo i na to da tim osobama pomognem da pokušaju nešto savladati. Zato sam takvim kolegama objašnjavao kako se ja snalazim, kako izvodim neke radnje (kako režem meso, kako pamtim put do sobe, kako se

orijentiram u velikom prostoru punom ljudi, kako pronalazim svoje orijentire u vanjskom prostoru, kako označavam svoje stvari itd.).

Neki su me zato i pohvalili u udruzi i rekli da je to bilo jako poticajno i uspješno, neki su zamijenili svoje metode mojima, a i ja sam neke načine usavršio koristeći domišljatost i vještinu nekog drugog. Mislim da je to iskustveno učenje najbolji put do kvalitetnog znanja.

Godine 2016. U Njemačkoj već sam bio „veteran“ i poznavao sve protokole koji postoje na razmjeni i dobio sam u Centru UP2DATE zadatak da se pripremam za višu razinu. To mi je jako godilo jer sam shvatio da napredujem i po tuđim kriterijima, ne samo po svojim. Meni je osobno to bilo priznanje da sam i dovoljno odgovoran i ozbiljan da bi preuzeo neku drugu, konkretniju i zahtjevniju ulogu i moram reći da sam se osjećao jako važno i snažno iako sam imao i malu dozu straha hoću li zadovoljiti očekivanja.

Istu sam ulogu sudionika promatrača koji se priprema za višu razinu dobio i 2017. U Belgiji, ali sam već sudjelovao u pripremi odlaska naše ekipe tijekom procesa organizacije puta.

Tada sam upoznat sa većinom aktivnosti koje prethode odlasku mladih na razmjenu: slanje poziva za prijavu, formiranje grupa za testiranje, osmišljavanje testiranja znanja informatike, engleskog, socijalnih vještina, zatim održavanje testiranja, ispitivanje i bodovanje, izbor nauspješnijih kandidata, informiranje putnika o detaljima puta, rezervacija leta, pronalaženje financijskih sredstava, praćenje sudionika itd.). Zbilja puno toga na temelju čega sam shvatio da to uopće nije lako i da je potrebno dugotrajno planiranje, puno predradnji da bi netko dospio na ICC razmjenu i tamo nešto naučio i zabavio se.

Te 2017. Godine u Belgiji Hrvatska se predstavila kao domaćin ICC razmjene za 2018. Meni je dodijeljena uloga voditelja grupe, imao sam i ulogu pomoćnika u provedbi jedne radionice i tada sam iskusio svu težinu pripreme tog skupa koji smo pripremali cijelu godinu vrlo intenzivno, iako su kolege iz udruge na tome radili već protekle 2 godine.

Mi smo u Hrvatskoj pripremili ICC razmjenu financijski tešku preko 100 tisuća eura koje smo pokrili iz raznih donacija i projekata, a među njima i kroz program Erasmus+ (projekt Mobilnost, edukacija, komunikacija, pod brojem 2018-HR 01-KA105-047317) i na kojoj je sudjelovalo 17 zemalja, 133 sudionika, održane su 142 radionice na 40 tema iz područja socijalnih vještina, informatike za slijepe i slabovidne te iz komunikacije. Osim tih radionica, imali smo i 5 aktivnosti za slobodno vrijeme (bicikliranje u paru, posjet solani, plivanje, jahanje, obilazak grada Zadra prilagođenom rutom uz

pomoć reljefnih prikaza znamenitosti grada što je izazvalo posebno oduševljenje jer to prije nikad nije bilo upriličeno, pa ću se na to posebno osvrnuti).

Naime, Centar UP2DATE ima iskustvo od 2012. Godine u osmišljavanju prilagođenih turističkih razgleda za osobe oštećenog vida. Do danas je tehnika razvijena do rutine: izrađeni su reljefni prikazi znamenitosti koje se obilaze u turističkom razgledu, izrađeni su u A4 formatu od pleksiglasa pa su jednostavni za rukovanje i nošenje, turistički vodič dovede grupu do lokacije na kojoj ljudi koji vide gledaju znamenitost, a osobe koje ne vide dobiju reljefni prikaz i osjetilom dodira opipavaju njezine detalje i oblik. Na taj način je postignuta ravnopravnost jer i slijepi sudjeluju u razgledu, ali na drugačiji način, no prisutni su u grupi, imaju osjećaj jednake vrijednosti, a i drugi ljudi na sasvim konkretan način dožive mogućnosti slijepih koje nisu male, ali su društvu nepoznate a time i neshvatljive.

Ovakvi prilagođeni razgledi ne postoje nigdje u svijetu, osim u Hrvatskoj i to u Zagrebu, Zadru, a uskoro i u Šibeniku. Ja sam jako ponosan što sam bio dio tog procesa kojeg smo stvarali zajedno i kroz što sam jako puno naučio i shvatio da je sve stvar primjene, tj. Izvedbe; sve se može, samo je pitanje kako. I zato sam beskrajno zahvalan svima koji su financijski podržali naše domaćinstvo ICC razmjeni mladih oštećenog vida, posebno Agenciji za mobilnost i programe EU kroz Erasmus+ jer su pojedinačno najveći financijer, a bez njihovog prepoznavanja vrijednosti ovakvog događanja za mlade oštećenog vida, ništa od navedenog ne bi bilo moguće.

Sad kad sve zbrojim, mogu reći da sam kroz sudjelovanje na ICC razmjeni mladih oštećenog vida, od sudionika do voditelja grupe, naučio toliko toga, da sam danas maksimalno samostalan u svakom segmentu i nije me strah razmišljati o radnome mjestu daleko od kuće i roditelja, ne bojim se nepoznavanja neke kulture, običaja, jezika jer sam iskusio tu različitost i naučio kako se prilagoditi, kako premostiti razlike, znam da ima načina i da samo trebam htjeti. Također znam da mogu putovati sam, da ne moram čekati da netko ide sa mnom, naučio sam kroz ovih 5 godina mnoge načine snalaženja u nepoznatim prostorima, stekao iskustvo komunikacije sa strancima, osmjelio se u pristupu neznancima, službenom osoblju, znam tražiti pomoć, postao sam otvoreniji, jasno izražavam svoje želje i potrebe i zahtijevam pomoć u stvarima koje ne mogu sam, ali i znam kako na lijep način odbiti pomoć koja mi nije potrebna. I taj dio samostalnosti djeluje jako oslobađajuće na mene.

Da nisam imao prilike biti na ovakvoj razmjeni, vjerovatno bih ostao živjeti u uvjerenju da je negdje drugdje nekom bolje, negdje nekom gore, da ja kao pojedinac nemam utjecaja, da za neku moju želju nema načina provedbe, a sad znam da postoje razni načini i za realizaciju potreba, želja, da postoje i mnoge mogućnosti za koje nisam znao, a nisu znali ni drugi (npr. Da mogu studirati u drugoj zemlji iako sam slijep, da mogu sam prilagođavati knjige iako sam slijep, da mogu putovati sam iako sam slijep, da postoji gps navigacija za pješake koju mogu s punim povjerenjem koristiti iako sam slijep i još puno toga i važnog i zanimljivog).

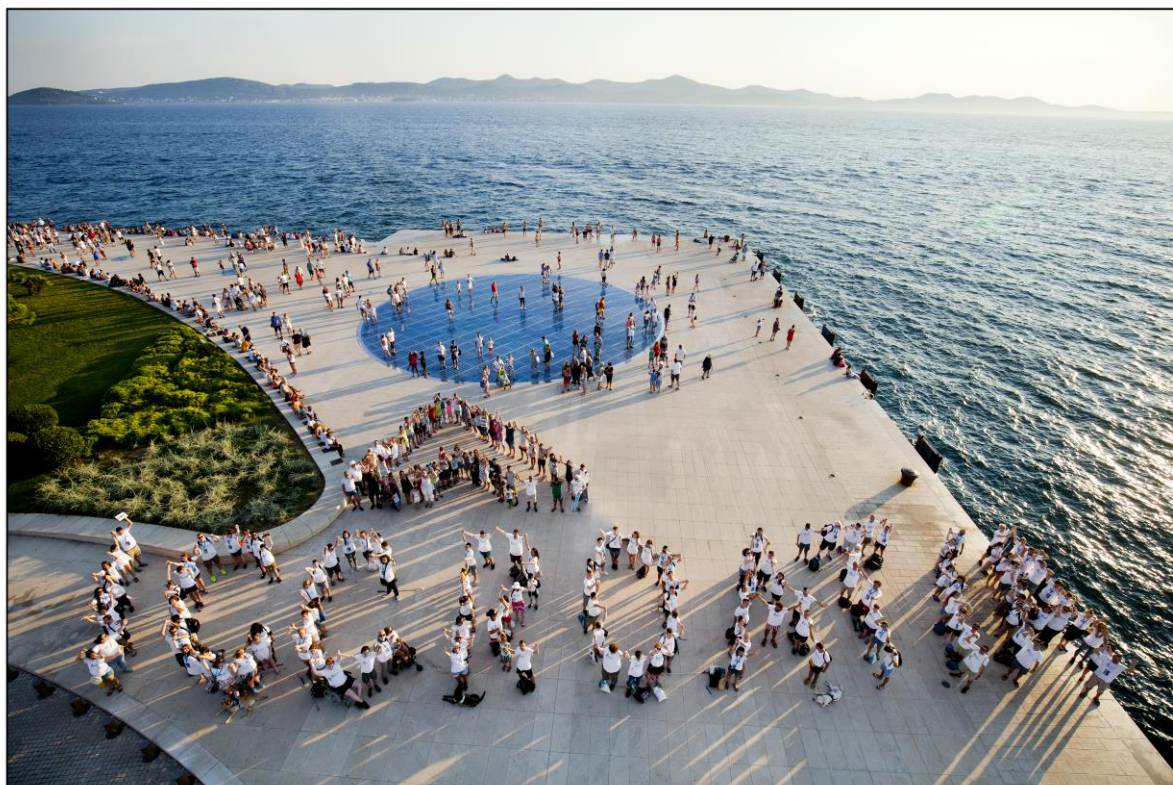
Zato sam danas odlučan završiti fakultet u roku (mnogi slijepi to ne žele jer se boje što će onda, kako će ići na posao ako ga i nađu, itd.), početi raditi, konstantno se dodatno obrazovati, pratiti razvoj tehnologije koja je meni pomagalo u zadovoljavanju svakodnevnih potreba i u obrazovanju, i na radnome mjestu i u slobodnim aktivnostima. Isto tako odazivam se na pozive udruge i pojedinaca i trudim se predstaviti prednosti sudjelovanja pojedinih mladih slijepih osoba na ICC razmjeni jer takav trening samostalnosti i razvoja komunikacijskih vještina (najbitnijih vještina za osobu koja ne vidi), ne može se dobiti nigdje drugdje kao tamo. Prednosti su nesagledive, neizbrojive, a nedostatak samo jedan: kratkoća ICC razmjene od samo 10 dana.

Moram još naglasiti da sam ostao u kontaktu s mnogim mladima koje sam upoznao tijekom ICC razmjene, neki su posjetili mene u Zagrebu, kod nekih sam putovao ja u njihove zemlje. To je najveće bogatstvo koje mlada osoba može imati, jaka prijateljstva, osobe koje te razumiju, s kojima možeš konstruktivno razgovarati o svojim problemima koje nemaju drugi iz okoline jer vide, koje lakše podnosiš jer doznaš da ih imaju i drugi, lakše savladaš jer čuješ više načina prilagodbe, koje počneš zanemarivati jer imaš ljepših situacija za razmišljanje i planiranje i svakodnevne prepreke te više ne opterećuju toliko, nego su samo nešto što moraš riješiti na putu do do novih doživljaja i avantura.

Ovo je moj osvrt ukratko, ne može se sve reći u pisanom obliku, to se mora doživjeti i osvijestiti napredak, stvarno tako mislim. Istinitost mog iskaza može se provjeriti u Centru za istraživanje, edukaciju i primjenu novih znanja UP2DATE, u Ulici grada Mainza 29, na službeni broj telefona u uredu udruge 01 48 39 534, ili kod osobe zadužene za kontakt, gđe. Gordane Glibo na 098 904 81 20 ili na mail adresi: gordana.glibo@up2date.hr

Još jednom, hvala svima i lijepi pozdrav.

Ulica grada Mainza 29,
10000 Zagreb
T/F: +385 1 483 95 34
OIB: 81236156441
IBAN: HR0323600001101502828
email: info@up2date.hr
www.up2date.hr

ICCROATIA 2018
©2018. Misionijska fotografija Šeno Strikomana

STRIKOMAN misionijski svjet

Zadar, 25. srpnja 2018.

